

והאמר מר גדול למוד תורה שמביא לידי מעשה –

But the master stated, study of תורה is great for it causes action

OVERVIEW

The גמרא relates that ר' יוחנן stated that we praise the deceased by saying קיים, but not by saying לימד חנה. ר"י challenged ר' חנה that we know גדול תלמוד שמביא לידי קיים. Our תוספות will discuss the meaning of this question.

פירש בקונטרס אלמא מעשה עדיף¹ -

that גדול למוד תורה שמביא לידי מעשה **explained that we derive** from the phrase **מעשה is superior**. The question of the גמרא was how we can say לא אמרין לימד לא אמרין קיים when קיים is superior to לימד!

רש"י disagrees with תוספות:

וקשה לרבינו תם דאדרבה מהכא דייק סוף פרק קמא דקדושין (דף מ,ב ושם) **למוד גדול -**

And the ר"ת has a difficulty with רש"י's explanation, for on the contrary, from this very same phrase 'למוד שמביא לידי מעשה', the גמרא infers, at the end of the first פרק of קדושין, that study is great(er) than מעשה.

continues that the גמרא infers this -

ממעשה גבי זקנים שהיו מסובין בעליית בית נתזה בלוד -

From the story concerning the elders who were gathered in the attic of בית - לוד in the city of נתזה

ונשאלה שאילה זו בפניהם למוד גדול או מעשה גדול -

And this question was presented before them; 'is study greater, or is action greater' -

ונמנו כולם ואמרו למוד גדול שמביא לידי מעשה -

And they counted all the opinions and proclaimed; study is greater for it causes action! It is evident from that גמרא that they resolved the query and concluded that למוד is גדול. How can רש"י maintain here that this very same phrase means that מעשה is גדול?!

offers his explanation:

ואומר רבינו תם דהכי פירושו והאמר מר שלמוד מביא לידי מעשה -

And the ר"ת says that this is the explanation; that ר' חנה בר בר רבא said in response to ר"י 'but the master said that study causes action' -

¹ If the greatness of למוד is that it causes מעשה, this indicates that מעשה is superior.

וכיון שאנו אומרים קיים הרי אנו אומרים שלמד -

And therefore since we proclaim that he was קיים, then we are also saying implicitly that he studied -

- דאי לא שלמד היאך קיים שהלמוד מביא לידי מעשה -

For if he did not study how could have he fulfilled the מצות, for it is the study that causes the action. This is the question. תוספות comments in anticipation:

ולא מסיק אדעתיה השתא לחלק בין למד ללימד² -

And it did not enter the mind of the questioner to differentiate between studying and teaching.

ומשני הא לאגמורי [דלימוד³] ודאי לא אמרינן -

And the גמרא answered that we definitely do not say 'he taught' -

דהא ודאי עדיף⁴ שמביא את הרבים לידי מעשה כשמלמדם -

For this quality of teaching is certainly superior to קיים for, he causes multitudes to do good deeds when he teaches them.

תוספות offers a different explanation:

ובשאלות דרב אחאי גאון⁵ לא גרס קיים אמרינן לימד לא אמרינן -

And in the שאלות of רב אחאי גאון when citing the story of ר"י, the text does not read that ר"י stated קיים אמרינן לימד לא אמרינן -

אלא גרס ומנח תפילין והדר אמר לן ותו לא -

But rather the text reads that ר"י washed his hands and put on תפילין and then told us the answer to our question; and no more is written in the text⁶ -

ופריך גמרא והיאך הוה מנח תפילין תחלה קודם שהיה אומר להם השמעתתא -

And the גמרא asks how did ר"י put on his תפילין first before telling them the ruling on the issue which they asked -

והלא למוד גדול ממעשה -

But is not study greater than deed. ר"י should have first told them the ruling, which is מעשה and then put on תפילין which is למוד.

² The questioner thought that teaching and studying are equal. Just as we do not praise the deceased that he taught we also do not praise him that he studies. However this is contradicted by offering the praise of קיים (for קיים assumes לימד). תוספות must forewarn this, for otherwise how can we assume that קיים presumes לימד. It only presumes לעצמו לימד. However according to רש"י, in the ה"א we assume that since מעשה is גדול (for that is the purpose of לימוד) then this applies to לימד as well as to למד. See "Thinking it over" # 1.

³ Seemingly this should read לימד.

⁴ We are reluctant to offer this praise of לימד. However we are not reluctant to intimate the praise of למד (even though it too is superior to קיים [for מעשה לידי מביא שמביא לידי מעשה]). See however [הארוך] מהרש"א who cites תוספות in קדושין who maintains that מעשה is גדול than למד.

⁵ See בשאלות יא, א ד"ה תוספות footnote # 3.

⁶ The question presented to ר"י was concerning a different issue; not how we should praise the מת.

ומשני הא למגמר הא לאגמורי –

And the גמרא answered; this is to learn, and this is to teach; when it comes -

דליגמר נפשיה למוד גדול⁷ שמביא לידי מעשה –

To learning for oneself, study is greater for it causes action -

אבל לאגמורי לאחרים לא עדיף ולפיכך היה מניח תפילין תחלה:

However, to teach others, that is not superior to מעשה, and therefore ר"י first put on תפילין.

SUMMARY

רש"י maintains that מעשה is greater than למוד.⁸ The ר"ת maintains that (למוד is greater; however) למוד is included in מעשה. The שאלתות maintains that למוד לעצמו is greater than מעשה, and מעשה is greater than לאחרים.

THINKING IT OVER

1. לימד and למד did not differentiate between תוספות. Seemingly this is obvious; this is the difference between the קשיא and the תירוץ! Why does תוספות mention it?!

2. According to the שאלתות, why is the story of ר"י mentioned here?

3. According to רש"י and the ר"ת who maintain that לימד is greater than קיים, why did ר"י put on תפילין before teaching לאחרים?!

הדרן עלך ארבעה אבות

בעזר אדון הנפלאות

ידריכנו על הרים וגבעות

בלימוד מסכתות הבאות

⁷ וצ"ע. מצות מקיים the מצות in order to learn how to be.

⁸ Others explain רש"י as follows. If the issue is whether to study or to do מצות; one must study first otherwise he cannot fulfill the מצות properly (this is what the גמרא is referring to in קדושין). However when it comes to praise the person (which we are discussing here) there is greater praise in קיים than in למד since the goal of תלמוד is מעשה.

⁹ See footnote # 2.

¹⁰ See מהרש"א הארוך בקע"י בשם השל"ה.

¹¹ See אמ"ה and מהר"ם.

¹² See סוכ"ד אות ח'.